

Οι περισσότεροι από όσους ασχολούνται με την φωτογραφία σήμερα –είτε πρόκειται για ερασιτέχνες, είτε για επαγγελματίες- χρησιμοποιούν ψηφιακή φωτογραφική μηχανή. Γιατί όχι άλλωστε, αφού φωτογραφικές με υπεραρκετά megapixel και αρκετές επιπλέον δυνατότητες για μια ερασιτεχνική φωτογράφιση διατίθενται στην αγορά σε αρκετά προσιτές τιμές. Όμως αν εξαιρέσουμε τους επαγγελματίες, οι υπόλοιποι που αγοράζουν μια ψηφιακή φωτογραφική μηχανή δεν γνωρίζουν τι παραπάνω μπορούν να κάνουν με αυτή. Συνήθως την ρυθμίζουν μόνιμα στην θέση Auto και τραβούν φωτογραφίες όπως ακριβώς έκαναν με την απλή αναλογική μηχανή που είχαν πριν, αχρηστεύοντας τις υπολοίπες λειτουργίες της! Το μόνο που ουσιαστικά χαίρονται, είναι ότι βλέπουν άμεσα τις φωτογραφίες στην οθόνη της μηχανής...

Παρόλο που για τους περισσότερους η φωτογράφιση θεωρείται εύκολο θέμα, για αυτούς που την αγαπάνε πραγματικά είναι **τέχνη**. Διότι η καλλιτεχνική φωτογραφία δεν είναι μια απλή αποτύπωση της στιγμής, αλλά κάτι πιο σύνθετο, καθώς δεν περιέχει μόνο το τοπίο που μας άρεσε οπτικά εκείνη την στιγμή, αλλά και τα συναισθήματα που μας ώθησαν να το φωτογραφίσουμε. Αναδεικνύει την μοναδικότητα της στιγμής μέσω της αποτύπωσης του συνοθηλεύματος των συναισθημάτων του φωτογράφου και του φωτογραφιζόμενου ατόμου σε συνάρτηση με τον περιβάλλοντα χώρο και τον διανυόμενο χρόνο!

Παρόλο που δεν είμαι επαγγελματίας φωτογράφος, θα προσπαθήσω να σας εξηγήσω με απλά λόγια αρχικά τι κάμερα πρέπει να επιλέξετε για τις ανάγκες σας και έπειτα από το πως να πραγματοποιήσετε μια απλή φωτογράφιση υπό το φως του ήλιου, μέχρι το πως να φωτογραφήσετε χωρίς φλας υπό το φως του φεγγαριού!!! Αρκεί η ψηφιακή φωτογραφική μηχανή σας να υποστηρίζει αυτές τις έξτρα λειτουργίες, δηλαδή να μην διαθέτει μόνο την αυτόματη λειτουργία.

Επιλογή ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής

Πριν επιλέξετε μοντέλο ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής θα πρέπει να έχετε καταλήξει όσον αφορά τις ανάγκες σας, ώστε να μην δώσετε πολλά λεφτά για δυνατότητες που δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσετε ποτέ, αλλά και να μην αγοράσετε με λίγα χρήματα μια ψηφιακή που δεν θα σας ικανοποιεί. Οι ανάγκες σας είναι αυτές που καθορίζουν τα χαρακτηριστικά της και την τιμή της!

Καταρχήν οι κάμερες κατηγοριοποιούνται κυρίως βάσει των **megapixel** (MP) που δηλώνουν την **ανάλυση του CCD αισθητήρα** τους. Να θυμάστε ότι όσο ανεβαίνουν τα megapixel του αισθητήρα, τόσο αυξάνονται και οι μέγιστες διαστάσεις της φωτογραφίας σας (βλέπε διπλανό πίνακα). Αν λοιπόν θέλετε φωτογραφίες απλά και μόνο για να τις χρησιμοποιείτε ως φόντο στην οθόνη του υπολογιστή σας ή να κάνετε slide show στην τηλεόρασή σας, τότε μια κάμερα 2MP είναι αρκετή. Όμως αν θέλετε να εκτυπώνεται τις φωτογραφίες σας (είτε στο φωτογραφείο, είτε στον εκτυπωτή σας), τότε για την κλασσική διάσταση 10cm x 15 cm θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε μια κάμερα με αισθητήρα 4MP και άνω.

CCD	Διαστάσεις
2MP	5cm x 7cm
3MP	8cm x 10cm
4MP	11cm x 14 cm
5MP	12cm x 16cm

Το επόμενο εξίσου σημαντικό κριτήριο επιλογής είναι ο **φακός**, καθώς υπάρχουν φακοί **σταθεροί** και φακοί **μεταβλητοί**. Όταν μια κάμερα έχει σταθερό φακό, τότε δεν μπορούμε να κάνουμε zoom στο αντικείμενο που πρόκειται να φωτογραφίσουμε, κάνοντας έτσι την λεπτομέρεια αν δεν μπορούμε να πάμε εμείς πιο κοντά σε αυτό. Συνήθως αυτές οι κάμερες διαθέτουν ψηφιακό zoom που δεν συνιστάται, καθώς το zoom προκύπτει κατόπιν ψηφιακής

επεξεργασίας από την μηχανή και άρα μειώνεται η ποιότητα της εικόνας. Να προτιμάτε φωτογραφικές μηχανές με μεταβλητό φακό, ώστε να χρησιμοποιείται κυρίως το οπτικό zoom. Οι περισσότερες φωτογραφικές διαθέτουν οπτικό zoom από 3x έως 10x. Αν χρειάζεστε μεγαλύτερο zoom, τότε μάλλον θα πρέπει να εξετάσετε την αγορά μιας ψηφιακής SLR που δέχεται εξωτερικούς φακούς.

Επίσης πολύ σημαντικό κριτήριο είναι η **ύπαρξη πλήθους λειτουργιών** εκτός από την αυτόματη φωτογράφιση. Για παράδειγμα είναι απαραίτητη η λειτουργία “νυκτερινής φωτογράφισης” χωρίς φλας αν θέλουμε να φωτογραφίσουμε την Ακρόπολη την νύχτα ή η λειτουργία “γρήγορης φωτογράφισης” αν θέλουμε να βγει καθαρό ένα κινούμενο αυτοκίνητο!

Ένα κριτήριο επιλογής –όχι το ίδιο σημαντικό με τα προηγούμενα- είναι το **μέγεθος της οθόνης LCD** που διαθέτει η μηχανή, καθώς –εκτός από ομορφιά- μας διευκολύνει στην παρατήρηση περισσότερων λεπτομερειών στην φωτογραφία που μόλις τραβήξαμε.

Τέλος, θα χρειαστείτε μια κάρτα μνήμης για την αποθήκευση των ψηφιακών φωτογραφιών. Πριν την αγοράσετε θα πρέπει να αναλογιστείτε το μέγεθος κάθε φωτογραφίας που βγάζει η φωτογραφική σας και πόσες φωτογραφίες θέλετε να χωράει η μνήμη. Για παράδειγμα μια μνήμη 128MB χωράει περίπου 76 ψηφιακές φωτογραφίες με ανάλυση 2048x1536 (δηλαδή από κάμερα 4MP) με την μέγιστη δυνατή ποιότητα σε jpeg format.

Βασικός χειρισμός μιας ψηφιακής φωτογραφικής μηχανής

Ας υποθέσουμε ότι έχουμε ρυθμίσει την φωτογραφική στην αυτόματη λειτουργία. Με την χρήση του zoom καθορίζουμε το κάδρο της φωτογραφίας. Σταθεροποιούμε την μηχανή και πατάμε το πλήκτρο φωτογράφισης μέχρι την μέση. Αυτόματα η ψηφιακή μηχανή ξεκινά να κάνει υπολογισμούς για τον φωτισμό του περιβάλλοντος, την εστίαση του αντικείμενου, κτλ. Μετά από ένα έως δύο δευτερόλεπτα ακούγεται συνήθως ένας προειδοποιητικός ήχος ή ανάβει ένα λαμπάκι για να μας προειδοποιήσει ότι οι απαραίτητοι υπολογισμοί πραγματοποιήθηκαν. Αν η μηχανή προβάλλει κάποιο φως, τότε το σπρέφουμε πάνω στα μάτια του ανθρώπου που θα φωτογραφίσουμε. Με αυτό τον τρόπο μικραίνουν οι κόρες των ματιών του και έτσι αποφεύγουμε το πρόβλημα των κόκκινων ματιών! Τώρα μπορείτε να πατήσετε το κουμπί μέχρι κάτω για να πραγματοποιηθεί η φωτογράφιση με επιτυχία. Αν δεν ακολουθείται αυτή την διαδικασία, παρά πατάτε το κουμπί απότομα μέχρι κάτω όπως κάνατε στις φωτογραφικές μηχανές με φιλμ, τότε το αποτέλεσμα θα είναι θολές φωτογραφίες ως επί των πλείστων.

Απλή φωτογράφιση υπό το φως της ημέρας

Κι όμως δεν είναι πάντοτε απλή! Ο βασικότερος κανόνας λέει ότι ο ήλιος πρέπει να είναι πίσω από τον φωτογράφο, ώστε το αντικείμενο φωτογράφισης να φωτίζεται εμπρόσθια. Διαφορετικά το αποτέλεσμα θα είναι σαν την δεξιά φωτογραφία, δηλαδή ένα σκοτεινό πρόσωπο... Επίσης ο έντονος ήλιος μπορεί να δημιουργήσει οκιές στο πρόσωπο όταν το φωτίζει από τα πλάγια. Αν εσείς λόγω φόντου επιμένετε το αντικείμενο να έχει τον ήλιο όπισθεν, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε φλας, ώστε να αναδειχθούν οι σκιασμένες περιοχές.

Κοντινές φωτογραφίες (macro photography)

Εάν θέλετε να φωτογραφήσετε ένα αντικείμενο από πολύ κοντά, π.χ. ένα λουλούδι, τότε θα πρέπει να χρησιμοποιήσετε την λειτουργία **macro**. Να θυμάστε ότι για αυτή την λειτουργία η κάμερα πρέπει να παραμείνει ακίνητη κατά την διάρκεια της φωτογράφισης. Επομένως προτείνεται η χρήση τρίποδα, εκτός και αν έχετε πολύ σταθερό χέρι! Επίσης το φλας θα πρέπει να είναι απενεργοποιημένο, ειδάλλως το αντικείμενο θα υπερφωτιστεί και θα χαθούν οι λεπτομέρειές του.

Φωτογραφία με καθαρό αντικείμενο, αλλά θολό φόντο

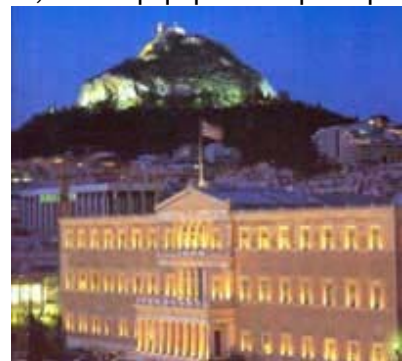
Εάν θέλουμε να τονίσουμε τις λεπτομέρειες του θέματός μας, τότε ένα όμορφο εφέ είναι το θόλωμα του φόντου. Αυτό βέβαια μπορεί να γίνει και εκ των υστέρων στο Photoshop, αλλά είναι πολύ πιο ωραίο και πιο γρήγορο όταν γίνεται αυτόματα κατά την ψηφιακή φωτογράφιση. Αρχικά θα πρέπει το αντικείμενο να είναι τουλάχιστον 3~4 μέτρα μπροστά από το φόντο. Ρυθμίζουμε την μηχανή στην λειτουργία **“Portrait”** ή ρυθμίζουμε χειροκίνητα την **προτεραιότητα διαφράγματος** (aperture priority mode - AV) σε μια όσο μικρότερη τιμή γίνεται (κάτω από 4). Όσο μικρότερη τιμή το ρυθμίσουμε, τόσο πιο θολό γίνεται το φόντο. Επίσης το φόντο θολώνει ακόμα περισσότερο, όταν κάνουμε zoom στο εμπρόσθιο αντικείμενο. Πατάμε μέχρι την μέση το κουμπί για να εστιάσει η μηχανή και έπειτα φωτογραφίζουμε κρατώντας σταθερή την μηχανή (συνιστώ χρήση τρίποδα).

Νυκτερινές φωτογραφίες

Ας υποθέσουμε ότι βρισκόμαστε σε ένα νυχτερινό κέντρο με το σύνθημα πολύ χαμηλό φωτισμό. Αν προσπαθήσουμε να φωτογραφίσουμε χρησιμοποιώντας μόνο φλας, τότε το πρόσωπο που θέλουμε θα φωτιστεί, αλλά το φόντο θα είναι σκοτεινό. Αυτό συμβαίνει επειδή το φλας δεν μπορεί να φωτίσει όλη την αίθουσα, παρά μόνο αντικείμενα μέχρι 2~3 μέτρα. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να ρυθμίσουμε την φωτογραφική μηχανή σε **λειτουργία νυκτερινής λήψης**, κατά την οποία το διάφραγμα παραμένει π.χ. 1/10 του δευτερολέπτου ανοικτό, ώστε να προλάβει να καταγράψει την εικόνα του φόντου. Όμως η κάμερα θα πρέπει να παραμείνει σταθερή, αλλιώς το φόντο θα βγει θολό! Επίσης το πρόσωπο που φωτογραφίζεται δεν θα πρέπει να κουνηθεί αμέσως μετά το φλας, αφού η κάμερα συνεχίζει την λήψη για το φόντο. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε την ενεργοποίηση της λειτουργίας **“red eye reduction”** για την αποτροπή δημιουργίας κόκκινων ματιών.

Αν το αντικείμενο της νυκτερινής μας φωτογράφισης είναι τοπίο, τότε χρησιμοποιούμε την **λειτουργία νυκτερινής λήψης χωρίς φλας**. Ο χρόνος φωτογράφισης εξαρτάται από το πόσο φωτεινό είναι το τοπίο, γι'αυτό θα πρέπει να πειραματιζόμαστε με χρόνους συνήθως γύρω στο 1~4 δευτερόλεπτα. Η κάμερα θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι πάνω σε τρίποδα, αλλιώς η εικόνα θα είναι θολή.

Φωτογραφίες με αργή ταχύτητα διαφράγματος

Χρησιμοποιώντας αργή ταχύτητα διαφράγματος μπορούμε να προσθέσουμε όμορφα εφέ στις φωτογραφίες μας. Αν για παράδειγμα ρυθμίσουμε την ταχύτητα διαφράγματος σε 1 δευτερόλεπτο και φωτογραφήσουμε πυροτεχνήματα, τότε θα προκύψει το αποτέλεσμα της διπλανής αριστερής φωτογραφίας. Πως σας φαίνεται; Το ίδιο κόλπο μπορείτε να κάνετε και με τα αυτοκίνητα σε μια λεωφόρο το βράδυ (βλέπε δεξιά φωτογραφία). Όμως θα πρέπει οπωσδήποτε να χρησιμοποιούμε τρίποδα, αλλιώς οι φωτογραφίες θα βγαίνουν ιδιαίτερα θολές.

Την ίδια λειτουργία μπορούμε να την εκμεταλλευτούμε και την ημέρα. Για παράδειγμα μπορούμε να φωτογραφήσουμε σιντριβάνια, καταρράκτες ή ποτάμια (βλέπε φωτογραφίες) με μια ιδιαιτερότητα: τα νερά να δίνουν στον θεατή την αίσθηση της κίνησης... Όμως την ημέρα υπάρχει αρκετή φωτεινότητα, γι' αυτό το διάφραγμα θα πρέπει να μένει λιγότερο χρόνο ανοικτό σε σχέση με τη νύκτα. Δοκιμάστε χρόνους γύρω από το 1/8 του δευτερολέπτου με την κάμερα πάντα πάνω σε τρίποδα, αλλιώς δεν θα βγουν θολά μόνο τα νερά...

Φωτογραφίζοντας κινούμενα αντικείμενα

Ας υποθέσουμε ότι βρίσκεστε στους αγώνες WRC. Αν προσπαθήσετε να φωτογραφήσετε από κοντά ένα τέτοιο αυτοκίνητο όταν περνάει από κοντά σας, μάλλον το μόνο που θα φωτογραφήσετε θα είναι το σύννεφο σκόνης που συνήθως το ακολουθεί... Σύντομα θα διαπιστώσετε ότι η αυτόματη ρύθμιση της φωτογραφικής σας δεν σας βοηθά να βγάλετε γρήγορες και καθαρές φωτογραφίες. Αυτό

είναι λογικό, αφού κάθε φωτογραφική είναι προρυθμισμένη για καθημερινές συνθήκες με κινήσεις χαμηλής ταχύτητας. Θα πρέπει λοιπόν να ρυθμίσετε την ταχύτητα του διαφράγματος σε χρόνο 1/500 ή 1/1000 του δευτερολέπτου! Όμως για να είναι η φωτογραφία σας καλής ποιότητας, απαιτείται και καλός φωτισμός του αντικειμένου. Γι' αυτό αν προσπαθήσετε να εφαρμόσετε αυτή την μέθοδο απογευματινές ώρες, θα παρατηρήσετε ότι προστίθεται θόρυβος που μειώνει την ποιότητα.

Πανοραμικές φωτογραφίες τοπίων

Χρησιμοποιήστε την λειτουργία "Panoramic" για να βγάλετε πανοραμικές εικόνες. Αυτό επιτυγχάνεται ως εξής: Φανταστείτε το

τα τοπίο που θέλετε να φωτογραφήσετε κομμένο σε 2, 4 ή 6 μέρη. Φωτογραφείτε κάθε μέρος μόνο του, αρκεί να υπάρχει

επικάλυψη 30% μεταξύ των επιμέρους φωτογραφιών. Το μόνο που μένει μετά είναι η συρραφή των κομματιών αυτών με ένα κατάλληλο πρόγραμμα στον υπολογιστή σας!!!